

Direcția
Generală
Analitică

CENTRUL NAȚIONAL ANTICORUPȚIE

STUDIU ANALITIC

**Percheziția – mijloc de acumulare a probelor de
către agenții constatatori în procesul contravențional,
vulnerabilități și riscuri.**

Chișinău 2017

CUPRINS

Lista abrevieri.....	3
Sumar executiv	4
Introducere.....	6
1. Examinarea procedurilor contravenționale.....	8
1.1 Vulnerabilități ale procedurii de percheziție identificate în activitatea agenților constatați din cadrul IP Ciocana	9
1.1.1 <i>Tipul contravențiilor demarate și perchezițiile efectuate.....</i>	9
1.1.2 <i>Specificul sancțiunilor contravenționale.....</i>	11
1.1.3 <i>Elemente specifice de inițiere și efectuare a perchezițiilor.....</i>	12
1.2 Vulnerabilități ale procedurii de percheziție identificate în activitatea agenților constatați din cadrul IP Rîșcani	15
1.2.1 <i>Tipul de contravenții inițiate și percheziții desfășurate.....</i>	15
1.2.2 <i>Temeiul probatoriu pentru efectuarea perchezițiilor și hotărârile aprobate în baza acestora, de către instanța sectorului Rîșcani.....</i>	17
1.2.3 <i>Rezonabilitatea și proporționalitatea perchezițiilor desfășurate.....</i>	18
1.3 Vulnerabilități ale procedurii de percheziție identificate în activitatea agenților constatați din cadrul IP Botanica	20
1.3.1 <i>Tipul contravențiilor inițiate și perchezițiilor desfășurate.....</i>	20
1.3.2 <i>Divergențe între probele ridicate în cadrul perchezițiilor și cele prezentate instanței de judecată.....</i>	22
2. Deciziile instanței de judecată, viziuni și interpretări contradictorii.....	24
3. Percheziția contravențională prin prisma practicilor internaționale.....	29
Concluzii	32

Lista abrevierilor:

- CC – Cod contravențional;
- CPP – Cod de procedură penală;
- CP – Cod penal;
- IP – Inspectorat de Poliție;
- DP – Direcția Poliție mun. Chișinău
- IGP – Inspectoratul General al Poliției;
- P/V – Proces Verbal;
- IFPS – Inspectoratul Fiscal Principal de Stat;
- SRL – Societate cu răspundere limitată;
- OS – Ofițer de sector;
- PP – Post de Poliție
- SIFE – Serviciul investigații fraude economice
- R 2 – Registrul nr. 2

Respectarea prevederilor legale întru neadmiterea ingerințelor nejustificate în viața privată a persoanei, este un element esențial al unei societăți democratice.

Prin urmare, îmbunătățirea cadrului legal menit să reglementeze corect și eficient activitatea organelor de drept, eforturile cărora sînt îndreptate pentru apărarea drepturilor constituționale și valorilor sociale, a fost și este o prioritate în dezvoltarea unei societăți sigure și prospere.

Deseori în abordarea acestui subiect, sunt întâlnite cele mai multe controverse deoarece în foarte multe cazuri legalitatea acțiunilor întreprinse de către organele de drept sunt puse la îndoială, și respectiv, prin eventualele abuzuri, sînt admise încălcări ale drepturilor fundamentale ale omului.

Articolul 8 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului stipulează că:

- (1) Orice persoană are dreptul la respectarea vieții sale private și de familie, a domiciliului său și a corespondenței sale;
- (2) Nu este admis amestecul unei autorități publice în exercitarea acestui drept decît în măsura în care acesta este prevăzut de lege și constituie, într-o societate democratică, o măsură pentru securitatea națională, siguranța publică, bunăstarea economică a țării, apărarea ordinii și prevenirea faptelor penale, protecția sănătății, a moralei, a drepturilor și a libertăților altora.

În această ordine de idei, subiectul prezentului studiu se va axa pe relevarea unor aspecte vulnerabile care pot atenta la valorile enunțate supra.

Astfel, este necesar de menționat faptul că prevederile Codului contravențional al Republicii Moldova, oferă posibilitatea organelor de drept să aibă o ingerință în viața privată a persoanei în cadrul unei proceduri contravenționale.

Deși potrivit legii, contravenția în sine constituie fapta ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decît infracțiunea, săvîrșită cu vinovăție, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de cod și este pasibilă de sancțiune contravențională, în cadrul unui proces contravențional ca și în cadrul unui proces penal, de către organele de constatare este des utilizată acțiunea procesuală – percheziția, pentru acumularea probelor.

De aici rezultă că avînd la dispoziție pîrghii legale foarte importante pentru identificarea și probarea faptelor ilegale de către organele abilitate în domeniul de constatare și examinare a contravențiilor, se conturează necesitatea efectuării unei analize privind aplicarea legală, proporțională și rațională a acestor instrumente, întru neadmiterea abuzurilor care pot fi însoțite de factori de corupție sau aplicarea nejustificată ori excesivă a acestora.

Este evident faptul că percheziția constituie o ingerință a statului în dreptul la inviolabilitate a domiciliului, și în acest sens, conform practicii CtEDO este stabilit după cum urmează:

„Pentru a nu contraveni art. 8 din Convenție, ingerința trebuie să îndeplinească trei condiții cumulative, și anume:

- ✓ să fie prevăzută de lege;
- ✓ să vizeze un scop legitim;
- ✓ să fie necesară într-o societate democratică.

Jurisprudența instanței de la Strasbourg relevă faptul că primele două condiții nu comportă prea multe discuții, întrucît instituția percheziției urmărește un scop legitim. Ultima

condiție, de a fi necesară într-o societate democratică, necesită câteva lămuriri, în special existența proporționalității între ingerința și scopul urmărit.

În raport de respectare a condiției necesității, motivele aduse în vederea justificării percheziției trebuie să fie "relevante" și "suficiente" și să respecte principiul proporționalității.

În primul rând, legislația și practica trebuie să ofere persoanelor garanții adecvate și eficiente împotriva abuzurilor.

În al doilea rând, ingerința trebuie să fie proporțională cu scopul urmărit prin prisma următoarelor chestiuni:

- gravitatea faptei;
- circumstanțele eliberării încheierii de percheziție, în special prezența la acel moment și a altor probe cu privire la existența contravenției;
- conținutul și scopul încheierii, modul de efectuare a percheziției, luându-se în calcul natura locației percheziționate precum și măsurile care s-au luat pentru a reduce impactul acestora la nivel rezonabil, ținând cont de posibilele repercusiuni asupra persoanelor afectate de percheziție".

Având în vedere cele menționate supra, pentru a pătrunde în esența acestei probleme, prezentul studiu urmează să identifice și să scoată în evidență aspectele vulnerabile în cadrul desfășurării perchezițiilor și respectiv circumstanțele în care pot fi comise abuzuri, acte de corupție și care pot fi însoțite de încălcări ale drepturilor omului.

Totodată, acesta urmează să vină cu o privire generală asupra subiectului din care să rezulte concluzii și recomandări.

Procedura contravențională conform prevederilor legale ale CC al Republicii Moldova începe de drept din momentul sesizării sau al autosesizării agentului constatator privind săvârșirea contravenției, iar acumularea probelor este elementul de bază a acestui proces.

Examinarea multilaterală, deplină și completă a contravențiilor este rezultatul colectării, verificării și aprecierii tuturor probelor pertinente, concludente și utile, acumulate și administrate în conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

Conform art. 425 CC, probele sânt elemente de fapt dobândite în modul stabilit de cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței contravenției, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției și la cunoașterea altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei.

În calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul a mai multor mijloace specificate în legislație, din care face parte și acțiunea procesuală - *percheziția*, utilizată pe larg de către organele de constatare a contravențiilor abilitate cu acest drept.

Această măsură constituie un element extrem de sensibil și favorabil pentru admiterea actelor de corupție, care la rîndul său generează abuzuri și încălcări ale vieții private a persoanei.

Totodată, modul de realizare a perchezițiilor este lipsit de proporționalitate în situația în care încheierile de percheziție sunt redactate de către instanța de judecată în termeni foarte largi, neprecizîndu-se nimic despre fapta examinată, locurile care fac obiect al percheziției sau bunurile ce trebuie ridicate, lăsînd astfel la discreția nelimitată a organului constatator aspecte foarte importante.

În contextul celor enunțate, pentru o mai bună focusare asupra problemei în cauză, în termeni de referință studiul demarat va avea ca teme rezultatele obținute în perioada anilor 2014-2015 de către agenții constatatori din cadrul inspectoratelor de poliție din sectorul Rîșcani, Ciocana și Botanica din mun. Chișinău ale Inspectoratului General al Poliției al MAI.

Avînd în vedere că fiecare fază a procesului contravențional este vulnerabilă mai mult sau mai puțin la acte de corupție, rezultatele activităților menționate ale inspectoratelor vor fi examinate sub diferite aspecte la capitolul demararea procedurilor contravenționale, desfășurarea perchezițiilor în scop de acumulare a probelor și deciziile emise ca rezultat al examinării acestora.

Totodată, o constare aparte urmează a fi reflectată în privința activității instanțelor de judecată în procesul respectiv, care este componenta de bază a acestei proceduri și prezintă un segment sensibil și foarte vulnerabil.

Obiectivele studiului:

1. Examinarea temeiului juridic în procesul de inițiere a unei proceduri contravenționale și acumulare a probelor, în vederea elucidării vulnerabilităților;
2. Analiza rezultatelor obținute în contextul desfășurării activității la compartimentul respectiv de către organele de constatare a contravențiilor în perioada 2014-2015 din cadrul IP Ciocana, IP Rîșcani și IP Botanica, prin prisma vulnerabilităților admiterii actelor de corupție și abuzurilor;
3. Identificarea posibilelor nereguli ale procesului de constatare a contravențiilor și acumulare a probelor, procedura obținerii autorizației și efectuarea percheziției;
4. Examinarea deciziilor instanțelor de judecată emise în procesul contravențional, precum și aspectul necesității și proporționalității efectuării acestei măsuri;

În scopul efectuării studiului, informația a fost obținută din:

1. Sistemele informaționale disponibile Centrului National Anticorupție;
2. Sursele deschise din spațiul public online;
3. Informațiile solicitate din cadrul instanțelor de judecată;
4. Informațiile și documentația parvenită din cadrul inspectoratelor de poliție vizate ale IGP al MAI, la solicitarea Direcției generale analitice.

1. EXAMINAREA PROCEDURILOR CONTRAVENȚIONALE

Elucidarea vulnerabilităților procesului contravențional demarat de către agenții constataatori din cadrul poliției, abilitați cu drepturi în acest sens, este posibilă doar în cadrul examinării minuțioase a procedurilor contravenționale inițiate, examinate, finalizate cu emiterea deciziilor.

Prin urmare, capitolul respectiv are ca obiectiv efectuarea unei analize a datelor recepționate din cadrul instanțelor de judecată și verificate în conformitate cu activitatea desfășurată de către IP Ciocana, IP Rîșcani și IP Botanica a IGP al MAI, în perioada 2014-2015, și nemijlocit asupra procedurilor contravenționale inițiate în privința persoanelor fizice și juridice, temeiului legal de inițiere, măsurile întreprinse de către agenții constataatori pentru probarea activităților ilegale invocate acestora, dar nemijlocit accentul de bază a fost pus pe măsura de acumulare a probelor prin percheziție.

NOTĂ: În cazurile la care se face referință pe parcursul întregului studiu, au fost inițiate proceduri contravenționale și înaintate demersuri către instanța de judecată pentru autorizarea perchezițiilor la domiciliu, birouri, depozite, automobile, etc.

Prevederile legale la care se fac trimiteri în prezentul studiu este Codul contravențional în redacția anului 2014.

Articolele contravenționale în temeiul cărora agenții constataatori au demarat proceduri contravenționale și au înaintat demersuri pentru efectuarea perchezițiilor sînt următoarele:

- Art. 85 (*Procurarea ori păstrarea ilegală de droguri, precursori, etnobotanice și a analogilor acestora în cantități mici sau consumul de droguri fără prescripția medicului*);
- Art. 69 (*Injuria*);
- Art. 97 (*Utilizarea ilegală a mărcii*);
- Art. 96 (*Încălcarea dreptului de autor și a drepturilor conexe*);
- Art. 105 (*Sustragerea în proporții mici din avutul proprietarului*);
- Art. 228 (*Încălcarea regulilor de exploatare a vehiculelor*);
- Art. 263 (*Desfășurarea ilegală a activității de întreprinzător*);
- Art. 265 (*Achiziționarea, păstrarea, transportul spre comercializare și comercializarea ilegală a valorilor materiale*);
- Art. 267 (*Comerțul sau transportarea de mărfuri a căror comercializare este interzisă ori limitată*);
- Art. 273 (*Încălcarea regulilor de comerț*);
- Art. 277 (*Încălcarea legislației în domeniul pieței produselor petroliere*);
- Art. 279 (*Prezentarea de informații neautentice sau incomplete despre caracteristicile produselor și ale serviciilor*);
- Art. 284 (*Încălcarea legislației cu privire la fabricarea și circulația alcoolului etilic și producției alcoolice*);
- Art. 286 (*Încălcarea regulilor de comercializare cu amănuntul a băuturilor alcoolice*);
- Art. 293 (*Încălcarea regulilor de efectuare a plăților în numerar*);
- Art. 293¹ (*Încălcarea regulilor de exploatare a mașinilor de casă și control*);
- Art. 295 (*Încălcarea regulilor de organizare și de tinere a contabilității, de întocmire și prezentare a rapoartelor financiare*);
- Art. 335 (*Samavolnicia*);
- Art. 361 (*Încălcarea regulilor de deținere, port, transport, folosire sau aplicare a armei individuale și a munițiilor aferente*).

1.1 Vulnerabilități ale procedurii de percheziție identificate în activitatea agenților constatori din cadrul IP Ciocana

1.1.1 Tipul contravențiilor demarate și perchezițiile efectuate

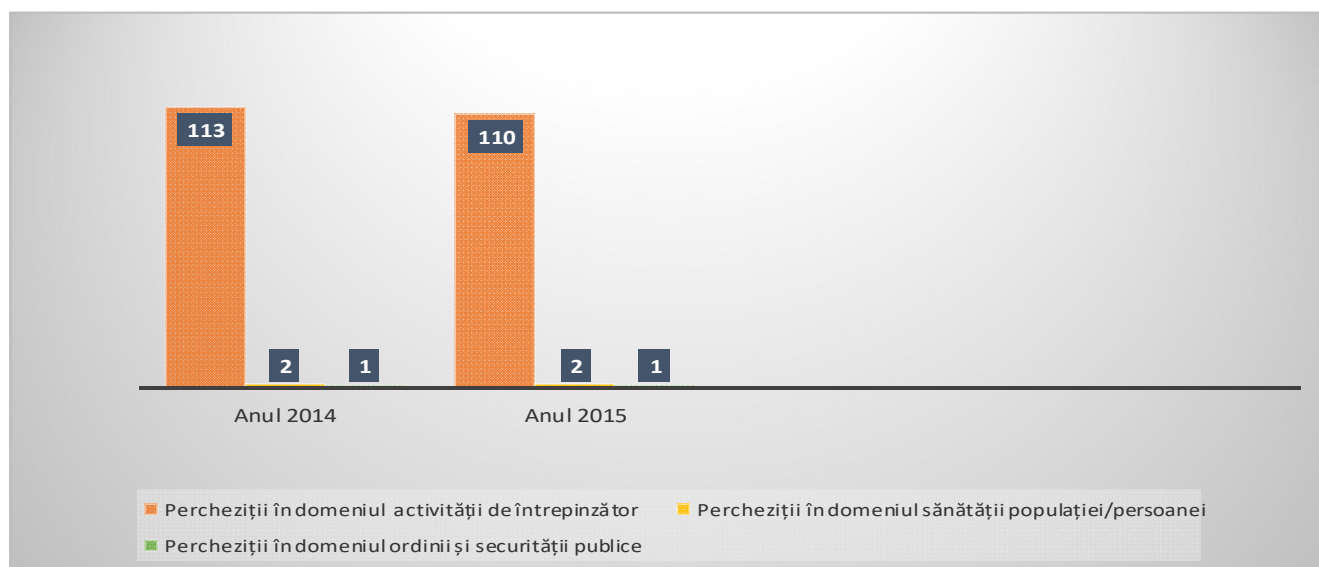
Agenții constatori din cadrul IP Ciocana au inițiat proceduri contravenționale și respectiv, au desfășurat percheziții aprobate de către instanța de judecată după cum urmează:

Anul 2014													
Temeiul percheziției		Art. 293	Art. 293 ¹	Art 265	Art 263	Art 284	Art 85	Art 267	Art 97	Art. 277	Art 363	Art 295	Total
Demersuri percheziții	autori zăre	42	7	46	2	1	2	3	1	1	1	10	116
	legalizăre	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Demersuri refuzate în instanță de autorizare a perchezițiilor		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
P/V întocmite		42	-	45	1	-	-	3	-	-	-	10	101
P/V remise în adresa FISC		-	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	3
Proces contravențional clasat		-	1	-	-	-	-	-	1	1	-	-	3
Intentate cauze penale		-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Încheieri privind neconfirmarea faptelor		-	2	1	-	1	2	-	-	-	1	-	7

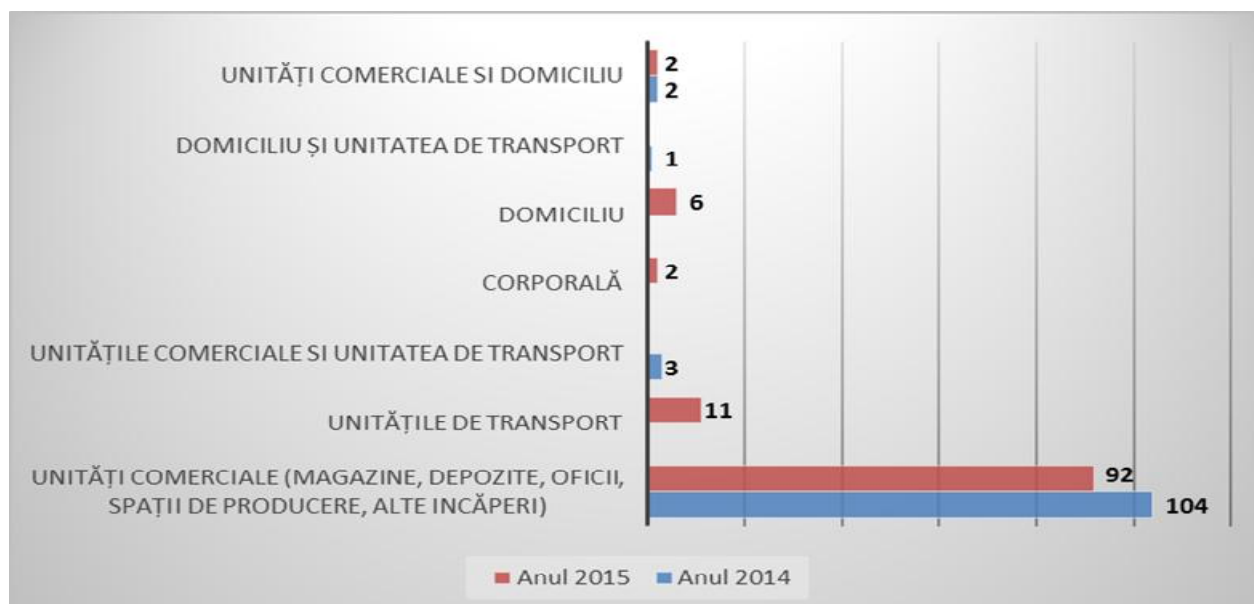
Anul 2015												
Temeiul percheziției		Art. 293	Art. 265	Art. 293 ¹	Art. 85	Art. 335	Art. 361	Art. 279	Art. 286	Art. 295	Total	
Demersuri percheziții	Autorizări	20	81	5	2	1	1	1	1	1	112	113
	legalizare	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	
Demersuri refuzate în instanță de autorizare a perchezițiilor		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Procese verbale întocmite	19	72	-	-	-	-	-	-	1	92
Materialul remis în adresa FISC	-	1	1	-	-	-	-	-	-	2
Remis în DP mun. Chișinău	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
Material de refuz	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
Intentată cauză penală	-	4	2	-	-	-	-	-	-	6
Încheiere, faptele nu s-au confirmat	1	2	2	2	-	1	-	-	-	8
Materialul la procuratură	-	1	-	-	-	-	1	1		3

Din rezultatele obținute, a fost identificată o tendință de efectuare a perchezițiilor preponderent pe un tip anume de contravenții reflectat în următoarea diagramă:

Domeniul activității de întreprinzător este unul preferențial agentului constatat din cadrul IP Ciocana. Astfel, majoritatea perchezițiilor au fost autorizate și efectuate pe adresele ce vizează activitatea unităților comerciale ale agenților economici.

Din cele relatate, au fost evidențiate următoarele aspecte importante:

1. Angajații IP Ciocana au efectuat percheziții în proporție de 97% la compartimentul ce vizează încălcările activității de întreprinzător și 3 % în domeniul ce atentează la sănătatea populației/persoanei, ordinea și securitatea publică.
2. Din numărul de percheziții indicat, în 15 cazuri faptele nu s-au confirmat, 3 procese contravenționale au fost clasate iar un proces contravențional s-a finalizat cu material de refuz.

De aici se concluzionează faptul că agenții constatori ai IP Ciocana au efectuat în perioada 2014-2015 majoritatea perchezițiilor în domeniul activității de întreprinzător, subiect sensibil actelor de corupție.

Cît privește cazurile neconfirmate și rezultatul desfășurării perchezițiilor, se concluzionează motivul acumulării insuficiente a probelor, înaintării demersurilor, examinării superficiale ale acestora de către instanța de judecată, și în final, admiterea și autorizarea percheziției. **Prin urmare, se poate de menționat despre o aprobare nejustificată a ingerinței agenților statului în viața privată a persoanelor.**

Totodată, se constată că agentul constator are spațiu de manevră de a decide care din obiectele ridicate la fața locului constituie probe și care nu. În suportul acestor decizii vin și hotărârile instanțelor, care la rîndul lor poartă un caracter general și nu specifică exact ce anume este necesar de percheziționat și ce probe urmează a fi ridicate de la fața locului. Prin urmare, în astfel de situație se creează circumstanțe în care poate persista riscul admiterii actelor de corupție pentru a evita întocmirea unui proces verbal, și respectiv, clasarea procesului contravențional sau neconstatarea faptelor invocate inițial.

1.1.2 Specificul sancțiunilor contravenționale aplicate.

La fel de important este identificarea posibilelor riscuri de admitere a actelor de corupție în procesul de aplicare a sancțiunilor contravenționale (amenda) de către agenții constatori.

Judecînd după natura încălcărilor invocate în demersurile de autorizare a perchezițiilor înaintate către instanță, se atestă o discrepanță esențială între motivele înaintate inițial și sancțiunea aplicată contravenientului în final.

Această concluzie reiese din analiza rezultatelor obținute urmare a desfășurării măsurilor ample de petrecere a perchezițiilor în privința persoanelor juridice, implicarea resurselor umane și logistice. În rezultat, în contextul aplicării sancțiunilor de către factorii de decizie ai IP Ciocana, conform prevederilor art. 293 CC, pentru care este prevăzută amenda de la **50 la 100**

de unități convenționale în cazul persoanei fizice, de la 150 la 200 de unități convenționale în cazul persoanei cu funcție de răspundere și de la 400 la 500 de unități convenționale în cazul persoanei juridice, în cazul a 37 de întreprinderi au fost aplicate câte o amendă minimă care potrivit legii se aplică persoanei fizice, adică 50 unități convenționale sau, echivalentul a 1000 lei, care au fost achitate respectiv în mărime de 50% în decursul a 72 ore.

Aceiași situație se atestă în contextul identificării și constatării încălcărilor prevăzute de art. 265 CC, pentru care au fost aplicate amenzi conform scenariului relatat supra.

Studiu de caz

În privința întreprinderii "I." SRL a fost intentată procedură contravențională înregistrată în Registrul nr. 2 al IP Ciocana cu numărul 8909 din 01.08.2014. Urmare percheziției a fost întocmit proces-verbal în temeiul prevederilor art. 265, cu aplicarea amenzii în mărime de 150 de unități convenționale persoanei fizice. Din suma totală a amenzii de 3000 lei, a fost achitată suma de 1500 lei în decursul a 72 ore.

De asemenea, în baza unor materialele înregistrate în R nr. 2 al IP Ciocana cu numărul 8908 la data de 01.08.2014, în privința întreprinderii "D." SRL a fost intentată procedură contravențională în temeiul prevederilor art. 265 CC. În acest caz, din suma totală a amenzii aplicate persoanei fizice în mărime de 2000 lei/100 de unități convenționale, au fost achitați 1000 lei în termen de 72 ore.

La fel, amenda în sumă de 100 de unități convenționale sau 2000 lei a fost aplicată și întreprinderii "L.P." SRL, de către organul de constatare al IP Ciocana în rezultat, a fost achitată suma de 1000 lei în termen de 72 ore.

Notă: Potrivit art. 17 alin. 2 al Legii nr. 845 din 03.01.1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi este prevăzut că societatea cu răspundere limitată este persoană juridică.

Concluzie la studiul de caz:

În contextul celor expuse rezultă că de către organul constator au fost intentate proceduri contravenționale în privința întreprinderilor, în calitate de persoane juridice, respectiv desfășurate percheziții cu impact social major, însă în rezultat, întreaga procedură se rezumă la sancționarea unei persoane fizice din cadrul întreprinderii. Circumstanțele în care posibilitatea substituirii sancțiunii de la persoana juridică la persoana fizică oferită conform prevederilor CC, generează riscuri de comitere a actelor de corupție.

1.1.3 Elemente specifice de inițiere și efectuare a perchezițiilor

În cadrul examinării selective a dosarelor, în evidență a fost scos un alt aspect foarte important a procesului de inițiere și aprobare a perchezițiilor.

De menționat faptul că într-o singură zi, au fost înregistrate și aprobate încheieri de autorizare pentru efectuarea perchezițiilor de către instanța de judecată din sectorul Ciocana conform informației redată de următorul tabel:

2014						
Nr.	Numărul de înregistrare a raportului	Data înregistrării raportului în R 2 al IP Ciocana	Întreprinderea vizată	Data demersului către instanță	Data emiterii autorizării percheziției	Judecătorul care a emis încheierea
1.	8592	13.08.2014	SRL „E. C.”	14.08.2014	15.08.2014	O.I.
2.	9604	13.08.2014	SRL „R. C.”	14.08.2014	15.08.2014	O.I.
3.	9595	13.08.2014	SRL „V. S.”	14.08.2014	15.08.2014	O.I.

4.	9597	13.08.2014	II „V. D.”	14.08.2014	15.08.2014	O.I.
5.	9598	13.08.2014	SA „D.”	14.08.2014	15.08.2014	O.I.
6.	9594	13.08.2014	II „T. V”	14.08.2014	15.08.2014	O.I.
7.	9596	13.08.2014	SRL „P. I.”	14.08.2014	15.08.2014	O.I.
8.	9584	13.08.2014	SRL „B.s.”	14.08.2014	15.08.2014	O.I.
9.	9605	13.08.2014	II „C.M.”	14.08.2014	15.08.2014	O.I.
10.	9601	13.08.2014	SRL „C.”	14.08.2014	15.08.2014	O.I.
11.	9603	13.08.2014	SRL „C.”	14.08.2014	15.08.2014	O.I.
12.	9590	13.08.2014	SRL „O.”	14.08.2014	15.08.2014	O.I.
13.	9593	13.08.2014	SRL „R.” SRL „Sierra”	14.08.2014	15.08.2014	O.I.
14.	9581	13.08.2014	SRL „O.”	14.08.2014	15.08.2014	O.I.
15.	9577	13.08.2014	SRL „V.”	14.08.2014	15.08.2014	O.I.
16.	9600	13.08.2014	SRL „S.S.”	14.08.2014	15.08.2014	O.I.
17.	9599	13.08.2014	SRL „V.-C.”	14.08.2014	15.08.2014	O.I.
18.	9588	13.08.2014	SRL „L.”	14.08.2014	15.08.2014	O.I.
19.	9589	13.08.2014	SRL „S.P.”	14.08.2014	15.08.2014	O.I.
20.	9591	13.08.2014	SRL „P.”	14.08.2014	15.08.2014	O.I.
21.	9578	13.08.2014	SRL „L.P.”	14.08.2014	15.08.2014	O.I.
22.	9582	13.08.2014	C.M.	14.08.2014	15.08.2014	O.I.
23.	9580	13.08.2014	SRL „B.”	14.08.2014	15.08.2014	O.I.
24.	9583	13.08.2014	SRL „B.”	14.08.2014	15.08.2014	O.I.
25.	9585	13.08.2014	SRL „C.L.”	14.08.2014	15.08.2014	O.I.
26.	9687	13.08.2014	SRL „R.”	14.08.2014	15.08.2014	O.I.
27.	9569	13.08.2014	SRL „V. D.”	14.08.2014	15.08.2014	O.I.
28.	9572	13.08.2014	SRL „P.”	14.08.2014	14.08.2014	O.I.
29.	9579	13.08.2014	SRL „V.”	14.08.2014	14.08.2014	O.I.
30.	9575	13.08.2014	SRL „T.”	14.08.2014	14.08.2014	O.I.
31.	9571	13.08.2014	SRL „A.”	14.08.2014	14.08.2014	O.I.
32.	9576	13.08.2014	II „D.A.”	14.08.2014	14.08.2014	O.I.
33.	9597	13.08.2014	SRL „P.”	14.08.2014	14.08.2014	O.I.
34.	9568	13.08.2014	SRL „C.-P.”	06.10.2014	08.10.2014	O.I.

Astfel, rezultă că la data de 13.08.2014 au fost înregistrate în Registrul nr. 2 al IP Ciocana 34 de rapoarte, care la rândul lor au generat inițierea procedurilor contravenționale.

Prin urmare, 33 demersuri au fost înaintate pentru examinare în instanța de judecată la data de 14.08.2014, dintre care 6 încheieri de autorizare au fost eliberate în aceeași zi de către judecătorul O.I, iar la data de 15.08.2014, au fost examinate cu emiterea încheierilor pentru autorizarea efectuării perchezițiilor 27 dosare.

Concomitent, pentru comparație, în cadrul revizuirii dosarelor examinate în perioada anului 2015 s-a constatat că situația se repetă. Respectiv, la data de 10.06.2015 au fost înregistrate în Registrul nr. 2 al IP Ciocana 22 rapoarte de inițiere a procedurilor contravenționale. Dintre acestea, 20 de demersuri au fost examinate la 15.06.2015 de către judecătorul de instrucție O.I, și respectiv, emise 20 de încheieri de autorizare a perchezițiilor.

Informația confirmativă este redată în tabelul de mai jos.

2015						
Nr.	Numărul de înregistrare	Data înregistrării raportului în R 2 al IP Ciocana	Întreprinderea	Data demersului către instanță	Data emiterii încheierii de către instanță	Judecătorul care a examinat
1.	6871	10.06.2015	SRL „C.”	12.06.2015	12.06.2015	O.I.
2.	6872	10.06.2015	SRL „B.”	12.06.2015	15.06.2015	O.I.
3.	6870	10.06.2015	SRL „P. I.”	12.06.2015	15.06.2015	O.I.
4.	6866	10.06.2015	SRL „A.V.”	12.06.2015	15.06.2015	O.I.
5.	6852	10.06.2015	SRL „R.” SRL „I. C.”	12.06.2015	15.06.2015	O.I.
6.	6867	10.06.2015	ÎI „P.A.”	12.06.2015	15.06.2015	O.I.
7.	6857	10.06.2015	SRL „S. LDS”	12.06.2015	15.06.2015	O.I.
8.	6856	10.06.2015	SRL „M. G.”	12.06.2015	15.06.2015	O.I.
9.	6855	10.06.2015	SRL „Z.M.”	12.06.2015	15.06.2015	O.I.
10.	6875	10.06.2015	SRL „L.”	15.06.2015	15.06.2015	O.I.
11.	6878	10.06.2015	SRL „G P.”	15.06.2015	15.06.2015	O.I.
12.	6858	10.06.2015	SRL „M. I.”	15.06.2015	15.06.2015	O.I.
13.	6861	10.06.2015	ÎI „T.V.”	15.06.2015	15.06.2015	O.I.
14.	6860	10.06.2015	SRL „V.”	15.06.2015	15.06.2015	O.I.
15.	6859	10.06.2015	SRL „T. R.”	15.06.2015	15.06.2015	O.I.
16.	6862	10.06.2015	SRL „G.M.”	15.06.2015	15.06.2015	O.I.
17.	6877	10.06.2015	SRL „S. C.”	15.06.2015	15.06.2015	O.I.
18.	6880	10.06.2015	SRL „S.”	15.06.2015	15.06.2015	O.I.
19.	6881	10.06.2015	SRL „R.D.”	15.06.2015	15.06.2015	O.I.
20.	6874	10.06.2015	SRL „L.P.”	15.06.2015	15.06.2015	O.I.
21.	6876	10.06.2015	S.A.	15.06.2015	15.06.2015	O.I.
22.	6879	10.06.2015	SRL „R.C.” SRL „B. C.”	22.06.2015	22.06.2015	O.I.

Urmare a analizei informațiilor din tabelele anterioare pot fi scoase în evidență următoarele concluzii:

- Un volum impunător de materiale cu privire la săvârșirea contravențiilor au fost gestionate (înregistrate, examinate, vizate, emise ordonanțe, procese verbale de inițierea a perchezițiilor, înaintate demersuri motivate către instanță) într-o singură zi;
- Instanța de judecată, care este obligată să examineze fiecare caz, să aprecieze materialul probatoriu și să-și formeze o convingere proprie în favoarea acceptului sau refuzului desfășurării perchezițiilor, a emis, de asemenea într-o singură zi, un număr impunător de hotărâri.

După cum a fost menționat anterior, institutul percheziției este o parte componentă a procesului contravențional. Acesta, fiind utilizat ca mijloc de probare, necesită a fi gestionat cu maximă respectare a prevederilor legale pentru a nu leza drepturile omului, iar în cazurile reflectate supra, există toate premisele de a pune la îndoială corectitudinea, transparența, eficiența și nu se exclude chiar legalitatea acestor hotărâri.

Prin urmare, aspectele relatate scot în evidență faptul examinării superficiale a dosarelor contravenționale, lipsa de obiectivitate și admiterea ingerințelor nejustificate în viața privată a persoanei, cu o posibilitate foarte ridicată de motivare a examinării acestora la pachet, iar astfel de circumstanțe la rîndul lor, sporesc riscul admiterii actelor de corupție.

1.2 Vulnerabilități ale procedurii de percheziție identificate în activitatea agenților constatatori din cadrul IP Rîșcani

1.2.1 Tipul de contravenții inițiate și percheziții desfășurate.

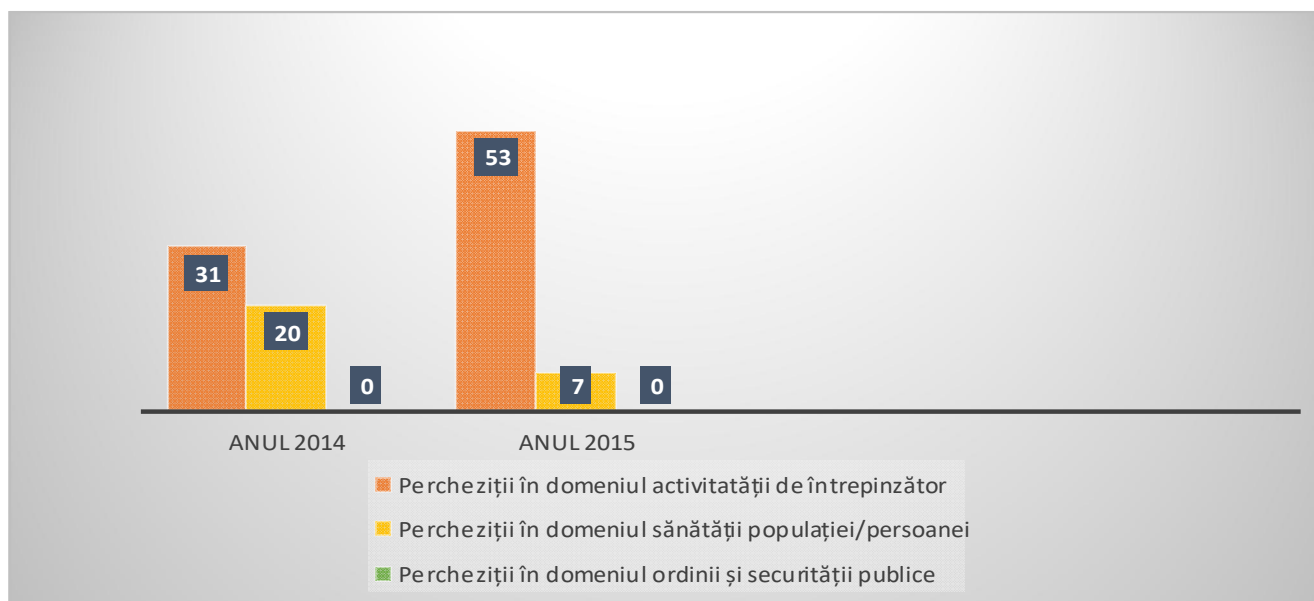
Informația privind demersurile pentru autorizarea perchezițiilor înaintate de către organul constator al IP Rîșcani în instanța de judecată, este redată în tabelurile de mai jos:

Anul 2014									
Temeiul demersurilor pentru efectuarea percheziției		Art. 265/293 ¹	Art. 293 ¹	Art. 265	Art. 85	Art. 87	Art. 283	TOTAL	
Demersuri înaintate	Autorizare	28	1	2	20	1	1	41	53
	Legalizare	-	-	-	11	1	-	12	
Demersuri refuzate în efectuarea percheziției	Autorizare	2	-	1	10	1	-	14	15
	Legalizare	-	-	-	1	-	-	1	
Procese verbale întocmite		26	1	1	9	0	1	38	

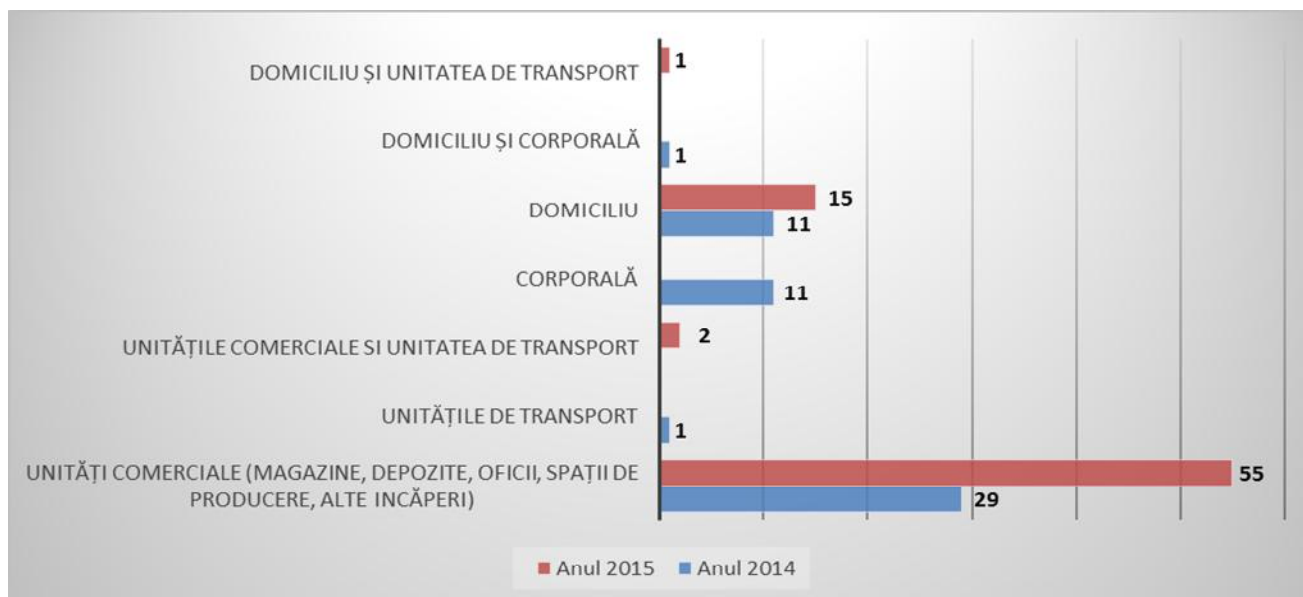
În perioada anului 2015 au fost remise demersuri corespunzător:

Anul 2015													
Temeiul percheziției		Art. 265/293 ¹	Art. 295	Art. 293 ¹	Art. 265	Art. 85	Art. 87	Art. 284	Art. 96	Art. 105	Art. 69	TOTAL	
Deme rsuri înaintate	Autori zare	47	6	1	1	10	1	2	2	1	2	73	73
	Legali zare	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Demer suri refuzate	Autori zare	2	-	-	-	4	-	-	-	1	2	9	9
	Legali zare	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Procese verbale întocmite		45	6	1	1	6	1	2	2	0	0	64	

Evaluarea după categorii, denotă că agenții constatori din cadrul IP Rîșcani a desfășurat atît percheziții ce vizează activitatea de întreprinzător, cît și percheziții ce vizează sănătatea populației/persoanei conform diagramei ce urmează:

Similar agentului constator din cadrul IP Ciocana, domeniul activității de întreprinzător este preferențial și în cazul agentului constator din cadrul IP Rîșcani, însă aici mai apar în evidență cazuri de autorizare și efectuare a perchezițiilor la domiciliu și corporale. Astfel, perchezițiile autorizate și efectuate pe adresele ce vizează activitatea unităților comerciale ale agenților economici au înregistrat 67%, la domiciliu – 26%, corporale – 9% și altele (restul din cele indicate) – 4%.

În rezultatul analizei informațiilor respective, rezultă o altă vulnerabilitate a procedurii contravenționale specifică organului de constatare din cadrul IP Rîșcani, manifestată prin respingerea de către instanța de judecată a 24 din din numărul de 126 demersuri ceea ce constituie 19% din lipsa probelor concludente și pertinente, sau încălcarea termenului în cadrul desfășurării acțiunilor procedurale.

În contextul celor menționate, se aduc câteva exemple selectate în următorul studiu de caz.

Studiu de caz:

Cazul înregistrat în IP Rîșcani, materialul nr. 2323 din data de 14.02.2014, inițiat în baza raportului ofițerului de sector A. R., conform căruia rezultă că cet. M.I.I., a.n. xxxxxx, a consumat substanțe narcotice fără prescripția medicală, astfel fiind încălcate prevederile art. 85 CC. Persoana respectivă a fost supusă percheziției la data de 14.02.2014 în vederea depistării substanțelor interzise, ulterior fiind expediate în adresa instanței din sectorul Rîșcani ordonanța de efectuare a percheziției și demersul în acest sens, pentru legalizarea acțiunilor procesuale.

În cadrul examinării procesului contravențional, instanța a constatat mai multe abateri, printre care faptul depunerii eronate de către OS A. R. a demersului privind solicitarea autorizării percheziției, dar nu legalizarea, după cum este prevăzut de legislație. Totodată, în materiale s-a făcut referință la procesul verbal de examinare medicală, care certifică consumul de droguri, acesta fiind lipsă din pachetul de acte.

Prin urmare, în rezultatul examinării dosarului respectiv, judecătorul A. G. a emis la data de 17.02.2014 încheiere de refuz în legalizarea acțiunilor procesuale desfășurate în privința contravenientului M.I.I., invocând omiterea termenului de 24 ore la depunerea demersului de legalizare.

La rîndul lor, reprezentanții IP Rîșcani au depus recurs la Curtea de Apel dar acesta a fost respins prin decizia din data de 19.03.2014, fiind menținută în vigoare hotărîrea judecătorei Rîșcani, privind refuzul de legalizare a percheziției.

Un caz similar se atestă și în privința cet. B.I.V., născut la data de xxxxxxxx. Ofițerul de sector A. R. a înregistrat în Registrul nr. 2 al IP Rîșcani la data de 08.03.2014 raportul cu nr. 3469, privind consumul substanțelor narcotice fără prescripția medicală. Prin urmare, persoana a fost percheziționată în vederea depistării substanțelor interzise și respectiv, în adresa instanței au fost remise ordonanța de efectuare a percheziției și demersul de legalizare.

La 10.03.2014, judecătorul instanței de judecată a sectorului Rîșcani A. G. a respins demersul din motivul depășirii termenului de 24 ore de la finalizarea percheziției.

Concluzie la studiul de caz.

Sub pretextul unei percheziții admise conform procedurii, reprezentanții IP Rîșcani au admis ingerințe în viața privată a persoanelor fără autorizarea judecătorului de instrucție, ca ulterior să ignore normele prevăzute referitoare la depunerea demersului de legalizare în termen de 24 ore. Depășirea acestui termen în mod repetat, dezvoltă ideea stabilirii unei practici de absolvire de răspundere contravențională pe fondul abuzurilor admise în acest sens.

1.2.2 Temeiul probatoriu pentru efectuarea perchezițiilor și hotărîrile aprobate în baza acestora, de către instanța de judecată a sectorului Rîșcani .

Administrarea probelor și procedura de autorizare a perchezițiilor de către instanța de judecată a sectorului Rîșcani, este un alt compartiment foarte important care necesită a fi scos în evidență.

În cadrul examinării dosarelor depuse de către agentul constatatator din cadrul IP Rîșcani și probele aduse în favoarea autorizării percheziției, indică asupra faptului că examinarea dosarelor contravenționale este una superficială.

Astfel, câteva dosare de autorizare aprobate de către instanță este dovada în acest sens.

Studiu de caz:

- În cadrul examinării dosarului de autorizare a percheziției în privința întreprinderii "A." SRL, IDNO xxxxxxxxxx, inițiat în temeiul materialului înregistrat în IP Rîșcani cu numărul 12336 din 01.08.2014, s-a constatat că acesta conține ordonanța de efectuare a percheziției din 04.08.2014, demersul de autorizare din 06.08.2014 a agentului constatatator, și respectiv, încheierea instanței de judecată de aprobare, emisă la data de 06.08.2014.

În dosarul contravențional, în temeiul căruia instanța și-a format propria convingere și a aprobat percheziția, există doar fișa întreprinderii. Careva documente suplimentare care ar demonstra implicarea întreprinderii "A." SRL în careva ilegalități nu sunt prezentate de către organul constatatator.

- Dosarul de autorizare a percheziției în privința întreprinderii "M.G." SRL, IDNO xxxxxxxxxx, inițiat în temeiul materialului înregistrat în IP Rîșcani cu nr. 2672 din 21.02.2014, conține ordonanțata organului constatatator de efectuare a percheziției din 24.02.2014, demersul de autorizare din aceeași dată, și respectiv, încheierea instanței din 25.02.2014 privind autorizarea percheziției. În calitate de probe ce ar confirma necesitatea efectuării percheziției nu sunt prezentate careva materiale.

La fel, lipsa de careva probe ce ar confirma necesitatea efectuării percheziției se atestă în procesul de autorizare a perchezițiilor la următoarele întreprinderi:

- SRL "T.", IDNO xxxxxxxxxx;
- SRL "A. P.", IDNO xxxxxxxxxx;
- SRL "B. G", IDNO xxxxxxxxxx;
- SRL "C.", IDNO xxxxxxxxxx;
- SRL "S.", IDNO xxxxxxxxxx;
- SRL "F. P.", IDNO xxxxxxxxxx;
- SRL "M.T.", IDNO xxxxxxxxxx.

Concluzii:

Instanța de judecată a sectorului Rîșcani, examinează demersurile, își formează propria convingere și autorizează efectuarea perchezițiilor în lipsa unor probe pertinente și concludente ce ar confirma necesitatea efectuării percheziției. Aici sunt luate în calcul doar bănuielile agenților constatatatori, care nu sunt confirmate cu nimic, iar acest fapt constituie o vulnerabilitate de ordin major și admitere a ingerințelor nejustificate în viața privată a persoanelor.

1.2.3 Rezonabilitatea și proporționalitatea perchezițiilor desfășurate

Studierea dosarelor contravenționale în baza cărora au fost aprobate hotărâri de inițiere și desfășurare a perchezițiilor prin prisma rezonabilității și proporționalității acestei măsuri, evidențiază un risc de admitere a actelor de corupție.

Așa dar, în rezultatul efectuării percheziției, agentul constatatator acumulează probe ne semnificative, demonstrînd astfel că fapta invocată inițial, care servea temei pentru autorizarea percheziției nu s-a adevărit, concluzionîndu-se astfel că procedura de percheziție este una formală fără a fi probată și argumentată.

Studiu de caz:

- În temeiul materialului înregistrat în Registrul nr. 2 cu numărul 13066 din 23.07.2015, agentul constatat al IP Râșcani a solicitat la 30.07.2015 instanței de judecată autorizarea, efectuării percheziției la întreprinderile "D." SRL, IDNO XXXXXXXXXX, și "N.D." SRL, IDNO XXXXXXXXXX. În calitate de probe, la cele 5 demersuri pentru autorizarea perchezițiilor a diferitor adrese ale întreprinderilor respective, au fost anexate doar fișele extrase din registru de evidență a persoanelor juridice iar la două demersuri, suplimentar, a fost anexată o foaie imprimată de pe pagina web, referitor la publicitatea despre comercializarea produselor menționate.

Fiind invocată săvârșirea contravenției privind comercializarea bicicletelor și motocicletelor cu eschivarea de la achitarea impozitelor, instanța a admis demersul și a autorizat perchezițiile.

Urmare a măsurilor ample de efectuare a mai multor percheziții la diferite adrese ale agentului economic menționat supra, în rezultat a fost întocmit doar un singur proces-verbal conform prevederilor art. 293¹ (5) CC (*Existența excedentului sau deficitului de mijloace bănești în caseta (sertarul) pentru bani a mașinii de casă și control sau în alt loc special destinat primirii și păstrării temporare a mijloacelor bănești din activitatea curentă, ce depășește o unitate convențională*), acesta fiind întocmit pe numele unei persoane fizice din cadrul întreprinderii. Amenda aplicată a constituit 1000 lei, care a fost achitată în termen de 72 ore cu reducere de 50% , adică în cuantum de 500 lei.

Aceiași situație se atestă și în următoarele cazuri:

- La SRL „I. G.”, efectuarea percheziției a fost motivată prin *comercializarea mărfurilor de larg consum fără eliberarea facturilor fiscale*. Prin urmare, au fost autorizate pentru a fi percheziționate 4 adrese, iar în final a fost întocmit doar **un proces verbal** în temeiul art. 293¹ CC. Amenda a fost aplicată unei persoane fizice, și respectiv, achitată cu reducere de 50% în termen de 72 ore;
- La SRL „S.” au fost autorizate 6 percheziții, însă careva informații despre întocmirea P/V lipsește, deoarece IP Râșcani nu a furnizat astfel de date;
- La SRL „C.” au fost percheziționate 3 adrese, iar informația despre întocmirea P/V lipsește;
- La SRL „V.” au fost autorizate și respectiv percheziționate 3 adrese, iar informația despre întocmirea proceselor verbale lipsește.

În cazul întreprinderii SRL „A. D.”, IDNO XXXXXXXXXX, s-a constatat că aceasta a fost supusă percheziției doi ani la rând, în temeiul materialului nr. 21368 din 23.12.2014 și ulterior, în temeiul materialului contravențional nr. 8137 din 03.09.2015.

Concluzie:

Organul de constatare al IP Râșcani, a desfășurat multiple percheziții, care poartă în sine un impact major moral-psihologic asupra persoanelor, fiind invocate motive care în final nu se adevăresc. Urmare acestor percheziții, se constată folosirea situației de serviciu de către reprezentanții organelor de constatare, iar acest fapt poate fi demonstrat și prin rezultatele nesemnificative obținute în rezultatul perchezițiilor.

1.3 Vulnerabilități ale procedurii de percheziție identificate în activitatea agenților constatați din cadrul IP Botanica

1.3.1 Tipul contravențiilor inițiate și perchezițiile desfășurate.

Inspectoratul de poliție Botanică din cadrul IGP al MAI a înaintat în instanța de judecată în vederea autorizării perchezițiilor demersuri conform următorului tabel.

Anul 2014									
Temeiul demersului		Art. 85	Art.265 273	Art. 263 ¹	Art. 265 293 ¹	Art. 228 267 277	Art. 267 284	TOTAL	
Demersuri înaintate	autori zăre	25	1	1	7	1	1	36	36
	legali zăre	-	-	-	-	-	-	-	
Demersuri refuzate de către instanță		-	-	-	-	-	-	-	
Procese verbale întocmite		1	-	-	5	-	-	6	
Materialele remise inspectoratului Fiscal		-	1	-	1	-	1	3	
Remise în Instanță		-	-	1	-	-	-	1	
Intentată cauză penală		8	-	-	-	-	-	8	
Faptele nu s-au adeverit		12	-	-	1	-	-	13	
Percheziția nu a fost efectuată		4	-	-	-	-	-	4	

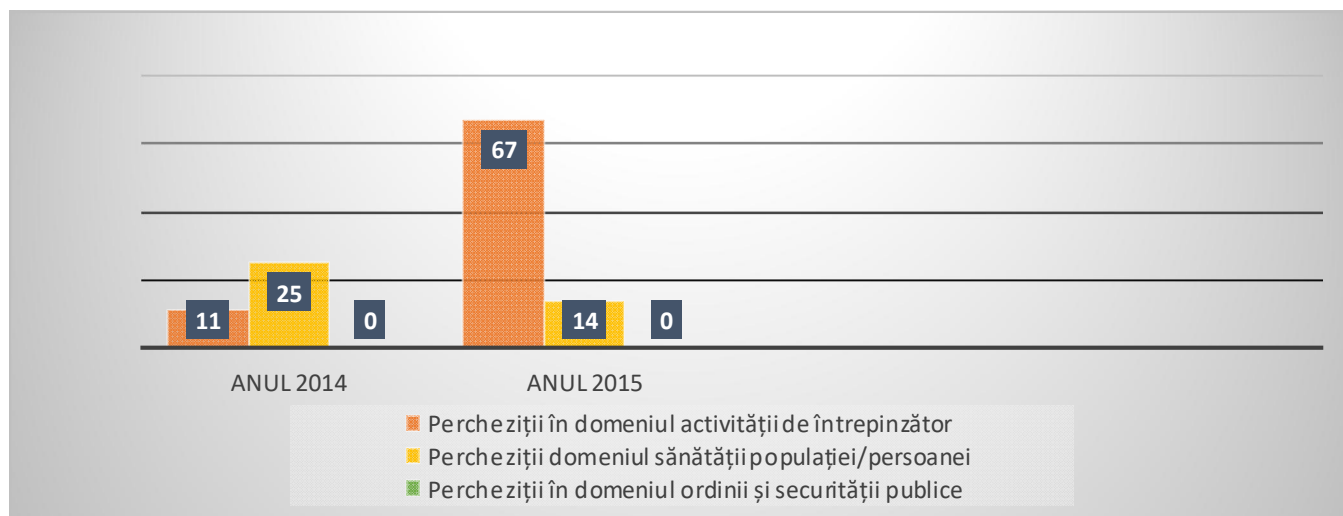
Din numărul de 25 percheziții efectuate în temeiul art. 85 CC, în 12 cazuri (48%) faptele invocate nu s-au confirmat, iar în 4 cazuri (16%) perchezițiile nu s-au desfășurat din motiv că persoana nu se afla la domiciliu.

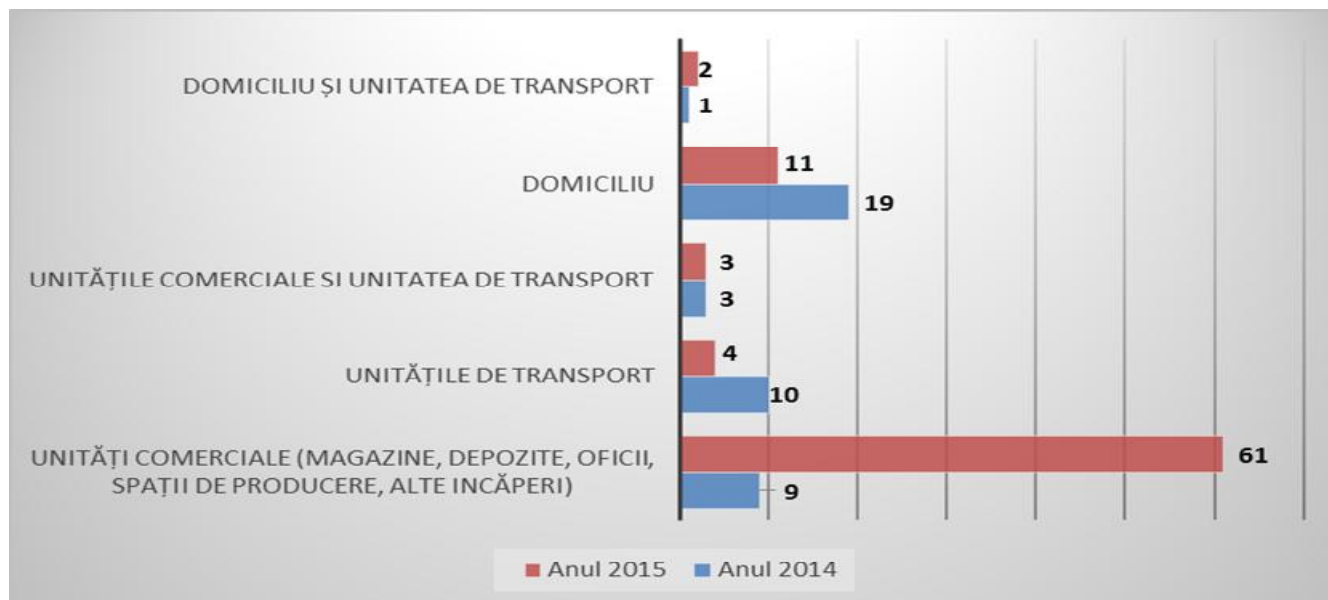
În perioada anului 2015 informația referitoare la demersurile înaintate în vederea autorizării este reflectată în următorul tabel:

Anul 2015											
Total 81 demersuri de autorizare a perchezițiilor											
Temeiul demersului		Art. 265 293 ¹	Art. 293 ¹	Art.293 ¹ 295	Art. 265	Art. 85	Art. 263 293 ¹ 356	Art. 55 291 293 ¹	Art.97 265 293 ¹	TOTAL	
Deme rsuri înnain	autori zare	48	5	3	6	14	2	2	1	77	81

tate	legali zare	-	1	3	-	-	-	-	-	4	
Demersuri refuzate instanță	de	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Procese verbale întocmite		1	-	-	-	2	-	-	-	3	
Materialele remise inspectoratului Fiscal		-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Remis în Instanță		1	-	-	2	-	-	-	-	3	
Intentată cauză penală		4	-	1	1	4	1	1	-	12	
Remise în procuratură		17	3	1	-	-	1	-	3	25	
Faptele nu s-au adeverit		2	-	-	2	5	-	-	1	10	
Percheziția n-a fost efectuată		-	-	-	-	3	-	-	-	3	

După categorii, perchezițiile s-au clasificat corespunzător:

Agentul constator din cadrul IP Botanica a inițiat și solicitat autorizarea efectuării perchezițiilor pe adresele ce vizează activitatea unităților comerciale ale agenților economici, în unitățile de transport și domiciliu.

În cadrul examinării datelor cu privire la procesele contravenționale demarate în sectorul Botanica, constatăm o altă vulnerabilitate, manifestată prin lipsa evidenței procedurilor contravenționale și deciziilor aprobate în baza acestora.

Din informația parvenită din cadrul IP Botanica, se constată că 25 de cazuri cu privire la procese contravenționale inițiate, și respectiv, efectuate percheziții, au fost remise procuraturii sectorului Botanica pentru examinare conform competenței, iar decizia adoptată nu este cunoscută până în prezent.

Astfel, se constată că examinarea proceselor contravenționale este însoțită de lipsă de continuitate și transparență, iar organul de constatare nu a intervenit pentru înregistrarea și menținerea evidenței stricte.

În contextul remiterii dosarelor contravenționale către diferite instanțe, care la rândul lor administrează probe și aprobă decizii fără a informa organele care au inițiat și au desfășurat procesul contravențional, există riscul înlăturării probelor, și respectiv, influențării rezultatului procesului contravențional, sau chiar anulării acestuia, fapt ce poate genera comiterea actelor de corupție.

1.3.2 Divergențe între probele ridicate în cadrul perchezițiilor și cele prezentate instanței de judecată.

În rezultatul analizei acțiunilor agenților constatori a contravențiilor din cadrul IP Botanica în procesul desfășurării perchezițiilor, a fost relevate unele aspecte care nu se înscriu în normele și principiile legale ale procedurii de constatare a contravențiilor:

Studiu de caz.

La 11 noiembrie 2014, de către organul de constatare a IP Botanica a fost efectuată o percheziție la întreprinderea „V.” SRL, în cadrul căreia au fost ridicate mijloace bănești în sumă de 18 763 lei. La momentul ridicării mijloacelor bănești, s-a invocat motivul lipsei documentelor primare privind rulajul mijloacelor bănești, iar din explicațiile contabilului-șef L.G., acestea n-au fost întocmite din lipsă de timp.

Ulterior, 18 noiembrie 2014 de către agentul constator din cadrul SII a IP Botanica al DP mun. Chișinău, locotenent-colonel de poliție V.T. a fost întocmit un proces-verbal în privința contabilului L. G. în temeiul contravenției prevăzute de art. 293 ¹ alin. (5) CC

„Existența excedentului sau deficitului de mijloace bănești în caseta (sertarul) pentru bani a mașinii de casă și control sau în alt loc special destinat primirii și păstrării temporare a mijloacelor bănești din activitatea curentă, ce depășește o unitate convențională,,.

La data de 26 noiembrie 2014, în Judecătoria Botanica a fost înregistrat demersul IP Botanica privind recunoașterea vinovăției și sancționarea potrivit legii a contabilului L.G. în temeiul art. 293¹ alin. (5) CC, decidera și expunerea asupra corpurilor delictive, în vederea inițierii procedurii de confiscare specială.

În acest context, este necesar de menționat faptul că în instanța de judecată a parvenit demers de confiscare în favoarea statului doar a sumei de 970 lei, care, în baza ordonanței din 18 noiembrie 2014, au fost recunoscute de către agentul constatatator ca corpuri delictive.

Faptul ridicării de către agentul constatatator a sumei de 18 763 lei, din motivul lipsei documentelor primare privind rulajul mijloacelor bănești, și recunoașterii în calitate de corp delict doar a sumei de 970 lei, este expus și în Hotărârea instanței de judecată (dosar nr. 4-315/14 din 06.02.2015).

Concluzii la studiu de caz:

1. Reieșind din circumstanțele expuse, se constată situația incertă referitoare la motivul nerecunoașterii de către agentul constatatator în calitate de corp delict a sumei totale de 18 763 lei, ridicată în cadrul percheziției, s-au, după caz, motivării necesității recunoașterii în acest sens doar a sumei de 970 lei, și respectiv, expunerii referitor la diferența de 17 793 lei;
2. Cu atât mai mult, reieșind din prevederile art. 402 CC, examinarea contravenției prevăzute de art. 293¹ alin. (5), este de competența organelor de inspectare financiară/control financiar și organele fiscale ale Ministerului Finanțelor. În asemenea situație, agentul constatatator al organului fiscal urma să expedieze cauza contravențională pentru judecare în instanța de judecată, dar nu agentul constatatator al organului de poliție. În aceste circumstanțe, agentul constatatator din cadrul organului de poliție, contrar prevederilor art. 440 alin. (5) din CC, și-a asumat competențe care de fapt nu i-au fost atribuite prin lege;
3. Totodată, instanța de judecată a instituit o practică neuniformă de examinare a cauzelor contravenționale, la solicitarea organelor de constatare a contravențiilor, cu depășirea competențelor atribuite acestora.

2. DECZIILE INSTANȚELOR DE JUDECATĂ, VIZIUNI ȘI INTERPRETĂRI CONTRADICTORII

Așa dar, cu mici excepții, în cazurile enunțate în prezentul studiu, instanța de judecată a acceptat demersurile agenților constatatori și a emis încheieri privind efectuarea perchezițiilor.

Reiterăm faptul că, percheziția se poate dispune dacă există o bănuială rezonabilă cu privire la săvârșirea unei contravenții de către o persoană, ori la deținerea unor obiecte sau înscrisuri, iar obținerea acestor probe este necesară și proporțională pentru buna desfășurare a procesului contravențional.

Astfel, după cum a fost menționat, rezultând din necesitatea examinării aprofundate a rolului instanțelor de judecată în procesul de autorizare a perchezițiilor și având ca termeni de referință rezultatele înregistrate de către inspectoratele de poliție menționate supra, au fost examinate 2 încheieri ale instanței de judecată a sectorului Rîșcani, care demonstrează că principiile de respectare a drepturilor omului menționate în preambulul acestui studiu sunt ignorate.

Așa dar, la 17.03.2014 de către ofițerul superior al SIFE al IP Rîșcani, căpitan de poliție O. C., a fost depus raport cu privire la preținsele încălcări admise de către mai multe persoane fizice care păstrează și comercializează pe adresa mun. Chișinău, str. Columna 60, produse din carne cu încălcarea prevederilor legale.

La 18.03.2014, de către șeful IP Rîșcani mun. Chișinău a fost emis procesul-verbal de inițiere a procedurii contravenționale în privința factorilor de decizie din cadrul ÎI „B. I.”, care aparent dețineau un depozit de păstrare și comercializare a produselor din carne cu încălcarea prevederilor legale.

Ulterior, la 25.03.2014 în adresa judecătoriei sectorului Rîșcani a fost înaintat demers privind aprobarea efectuării percheziției la întreprinderea menționată. În calitate de probă a fost prezentat doar răspunsul Direcției generale comerț, alimentare publică și prestări servicii a Consiliului Municipal Chișinău, privind informația despre locurile autorizate ale agentului economic.

În rezultatul examinării demersului, judecătorul G. M.a emis la 10.04.2014 decizia nr. PC – 42/14 (încheiere privind efectuarea percheziției la domiciliu). Din conținutul încheierii, rezultă că prin prisma prevederilor Convenției Europene a Drepturilor Omului în temeiul art. 305 alin. 7 CPP, art. 425 alin. 7 și art. 428 CC demersul agentului constator al IP Rîșcani a fost respins ca nefondat și s-a refuzat în efectuarea percheziției în încăperile folosite de către ÎI „B.I.”, din mun. Chișinău str. Columna 60.

ÎNCHEIERE

privind efectuarea percheziției la domiciliu

„10” aprilie 2014

mun. Chișinău

Ora: 13.45

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău

Instanța în componența:

Judecător de instrucție a Judecătoriei

Rîșcani mun. Chișinău: M. [REDACTED] G. [REDACTED]

Cu participarea:

Agentului Constatator șeful IP al DP Rîșcani mun. Chișinău: [REDACTED]

examinînd în ședința de judecată închisă demersul agentului constatator șefului IP al DP Rîșcani mun. Chișinău, I. [REDACTED] P. [REDACTED] cu privire la efectuarea percheziției în încăperile folosite de Î.I. [REDACTED] situate în mun. Chișinău str. C. [REDACTED], în scopul depistării și ridicării: produselor alimentare (produse din carne) fără documente de proveniență, înscrisuri de mîină „ciornă” cu evidența procurărilor și vînzărilor efectuate, înscrisuri de mîină privind datele de identitate și de contact cu furnizorii a acestor produse, instrumente ce au servit la comiterea contravenției, obiecte și alte valori dobîndite din contravenție (mijloace bănești), precum și obiecte sau documente care pot avea importanță pentru justa soluționare a cauzei.

CONSTATĂ:

La data de 04 aprilie 2014, agentul constatator [REDACTED] IP al DP Rîșcani mun. Chișinău, I. [REDACTED] P. [REDACTED] s-a adresat în Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, cu demers privind autorizarea efectuării percheziției în încăperile folosite de Î.I. „B. [REDACTED] I. [REDACTED]”, situate în mun. Chișinău str. C. [REDACTED] în scopul depistării și ridicării: produselor alimentare (produse din carne) fără documente de proveniență, înscrisuri de mîină „ciornă” cu evidența procurărilor și vînzărilor efectuate, înscrisuri de mîină privind datele de identitate și de contact cu furnizorii a acestor produse, instrumente ce au servit la comiterea contravenției, obiecte și alte valori dobîndite din contravenție (mijloace bănești), precum și obiecte sau documente care pot avea importanță pentru justa soluționare a cauzei.

Convenția Europeană pentru Drepturile Omului prin prisma prevederilor art. 8 recunoaște dreptul persoanei de a-i fi respectat domiciliul și anume nu se admite amestecul nici unei autorități publice în exercitarea dreptului inviolabilității domiciliului, decât în cazul în care acest amestec este prevăzut de lege și dacă constituie o măsură care, într-o societate democratică este necesară pentru securitatea națională, securitatea publică, bunăstarea economică a țării, apărarea și prevenirea infracțiunilor, protejarea sănătății sau a moralei sau pentru protejarea drepturilor și libertăților altora.

În jurisprudența CEDO, cauza Buckley contra Regatului Unit (1996), se recunoaște calitatea de domiciliu protejat de Convenție, chiar și în cazul în care domiciliul a fost întemeiat cu încălcarea legii interne. Totodată extinde obligația statului și la acțiuni concrete în sensul întreprinderii de măsuri efective pentru a înlătura cauzele care duc la violarea de domiciliu.

Conform prevederilor art. 428 al. 2 Cod Contravențional al RM percheziția se efectuează în baza unei hotărâri motivate a organului de constatare a contravențiilor și numai cu autorizația instanței de judecată.

Potrivit al. 7 art. 305 CPP RM judecătorul de instrucție după efectuarea controlului temeiniciei demersului, prin încheiere, autorizează efectuarea acțiunii de urmărire penală, sau respinge demersul.

Conform art. 425 al. 7, 428 Cod Contravențional al RM, instanța –

DISPUNE:

Se respinge demersul agentului constator - [REDACTAT] IP al DP Rîșcani mun. Chișinău, P [REDACTAT] L [REDACTAT] ca neîntemeiat.

Se refuză în autorizarea efectuării percheziției în încăperile folosite de I. I. „B [REDACTAT] L [REDACTAT]”, situate în mun. Chișinău str. C [REDACTAT]

Încheierea poate fi contestată cu recurs în Curtea de Apel Chișinău în termen de 15 zile.

Judecător

[REDACTAT]
[REDACTAT]
[REDACTAT]

Ulterior, în temeiul aceluiași raport cu privire la contravenție din 17.03.2014, șeful IP Rîșcani al mun. Chișinău emite la 25 aprilie 2014, prin copiere din materialele anterioare („copy, paste”) un alt proces verbal de pornire a unei noi contravenții în privința ÎI „B. I.”. Altfel, emite o nouă hotărîre privind dispunerea efectuării percheziției, și înaintează un alt demers în adresa Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău.

De această dată, demersul este examinat de către Judecătorul A.G. care, printr-o hotărîrea simplă, fără argumentări suplimentare, doar în temeiul probelor prezentate anterior în primul demers, admite cererea șefului IP Rîșcani și dispune efectuarea percheziției la întreprinderea „ÎI B. I.”.

dosarul PC-48/14

30.04.2014

Judecătoria

Președintele ședinței

A judecat în ședință închisă demersul [redacted] IP Rîșcani al DP mun. Chișinău, colonel de

1 [redacted] P [redacted] privind autorizarea efectuării percheziției,-

A CONSTATAT:

La 17.03.2014, în baza prevederilor art. 265, 293¹ Cod contravențional a fost pornită

adură contravențională, pe faptul că pe teritoriul sect. Rîșcani str. C [redacted] mun.

Chișinău, mai multe persoane fizice și juridice, unele dintre care fiind ÎI „B. I.” și SRL

[redacted], dețin depozite în care se păstrează și se comercializează produse din carne, cu

încălcarea prevederilor legale, activități ce contravin prevederilor art. 17-19 a Legii contabilității

13-XVI din 27.04.2007.

În urma studierii informației parvenite de Direcția Generală Comerț, Alimentație Publică

restării Serviciu s-a stabilit faptul că ÎI „B. I.” nu dispune de depozit pe adresa vizată, însă

realitate depozitează produse de carne și desfășoară activitate de întreprinzător iar agentul

economic „I [redacted] C [redacted]” c/f [redacted] deține autorizație expirată pentru depozitul amplasat

str. [redacted], mun. Chișinău.

Totodată, în urma măsurilor întreprinse, s-a stabilit că în depozit sunt stocate un volum

mare de produse din carne fără a dispune în totalitate de documente de proveniență sau alte acte

care ar confirma originea acestora, care ulterior sunt comercializate în rețea cu amănuntul în

fiacelul Pieții Centrale, mun. Chișinău.

În judecătoria Rîșcani mun. Chișinău a parvenit demersul șefului IP Rîșcani al DP

mun. Chișinău, colonel de poliție I [redacted] P [redacted] privind autorizarea efectuării percheziției în

încăperile folosite de SRL „B. I.”, situate în mun. Chișinău str. C [redacted], în scopul

depistării și ridicării:- produselor alimentare (produse din carne) fără documente de proveniență,

înscrisuri de mînă „ciornă” cu evidența procurărilor și vânzărilor efectuate, înscrisuri de mînă

privind datele de identitate și de contact cu furnizorii a acestor produse, instrumente ce au servit la

comiterea contravenției, obiecte și alte valori dobîndite din contravenție (mijloace bănești),

precum și obiecte sau documente care pot avea importanță pentru justa soluționare a cauzei;

Instanța auzind agentului constator, studiind confidențial materialele dosarului

contravențional pornit în baza art. 265, 293/1 Cod contravențional, consideră că demersul

agentului constator urmează a fi admis.

Conform art.428 alin.1 Cod contravențional, organul de constatare a contravențiilor este în

drept să efectueze percheziție dacă din probele acumulate sau din materialele de investigație

operativă rezultă o presupunere rezonabilă că într-o anumită încăpere, la domiciliu ori în alt loc

sau la o anumită persoană se pot afla instrumente ce au servit la săvîrșirea contravenției, obiecte

sau alte valori dobîndite din contravenție, precum și obiecte sau documente care pot avea

importanță pentru cauză.

Conform materialelor prezentate, rezultă o presupunere rezonabilă că în încăperile

folosite de SRL „B. I.”, situate în mun. Chișinău str. C [redacted], se pot păstra produse

alimentare (produse din carne) fără documente de proveniență, înscrisuri de mînă „ciornă” cu

evidența procurărilor și vânzărilor efectuate, înscrisuri de mînă privind datele de identitate și de

contact cu furnizorii a acestor produse, instrumente ce au servit la comiterea contravenției, obiecte

și alte valori dobîndite din contravenție (mijloace bănești), precum și obiecte sau documente care

pot avea importanță pentru justa soluționare a cauzei, fapt care poate fi realizat și confirmat doar

prin efectuarea percheziției și instanța consideră că imixtiunea reprezentantului statului în viața

privată a persoanei este prevăzută de lege, este necesară pentru buna desfășurare a urmăririi

penale, are drept scop descoperirea infracțiunii și nu poate fi interpretată ca intimidarea persoanei

din care motiv se admite demersul privind autorizarea efectuării percheziției.

Conducându-mă de prevederile art. 428 Cod contravențional instanța:-

DISPUNE:

Se admite demersul [redacted] IP Rîșcani al DP mun.Chișinău, colonel de poliție [redacted] și se autorizează efectuarea percheziției în încăperile folosite de SRL „B...” mun. Chișinău str. C...
Încheierea urmează a fi executată de colaboratorii IP Rîșcani al DP mun.Chișinău.
Încheierea este executorie din momentul pronunțării dar cu drept de recurs la Curtea de Apel Chișinău în termen de 15 zile.

Judecător de instrucție
a judecătoriei Rîșcani mun.Chișinău

Prin prisma celor relatate supra se constată câteva aspecte importante în procesul contravențional:

1. Organul de constatare a inițiat procedura contravențională fără acumularea probelor pertinente și concludente, doar în baza unor presupuneri. Prin urmare în lipsa acestora, a fost înaintat demers către instanța de judecată privind autorizarea percheziției.
2. La rîndul său instanța de judecată, examinând demersul abordează diferit unul și același subiect. Respectiv, într-un caz judecătorul refuză autorizarea percheziției considerând neîntemeiat demersul, iar în alt caz, alt judecător consideră demersul întemeiat și aprobă percheziția, fără prezentarea de către organul constatatator a altor probe suplimentare.
3. O altă problemă constituie inițierea de către organul de constatare din cadrul IP Rîșcani a procedurii contravenționale respective. Astfel, avînd în vedere că prima încheiere cu privire la refuzul de autorizare a percheziției n-a fost contestată în modul stabilit cu recurs la Curtea de Apel Chișinău, a fost inițiată o altă procedură contravențională în temeiul aceluși raport și care ulterior, a generat autorizarea percheziției.

3. Percheziția contravențională prin prisma practicilor internaționale

În vederea examinării multilaterale a măsurii procesuale - percheziția contravențională, capitolul descrie practica internațională, precum și referințele CtEDO pe această dimensiune.

Procedura contravențională prezintă particularități semnificative de la un sistem juridic la altul. Prin urmare se constată că elementele procedurii contravenționale, inclusiv de obținere a probelor are regimuri juridice diferite de la stat la stat și anume:

România

Ordonanța de Urgență¹ nr. 2 din 12 iulie din data de 2001, privind regimul juridic al contravențiilor – nu stabilește procedura de efectuare a percheziției, ca măsură procesuală contravențională pentru constatarea/probarea unei contravenții. Agentul constatatator își formează propria convingere și aplică sancțiuni contravenționale în baza explicațiilor, audierii părților, etc;

Germania

Codul privind încălcările administrative² – stabilește că în cadrul examinării unei contravenții, autoritatea care examinează are aceleași drepturi și obligații ca și în cazul unei proceduri penale aplicând aceleași măsuri procesual penale;

Croația

Legea privind contravențiile³ – nu stabilește procedura de efectuare a percheziției, ca măsură procesuală contravențională pentru constatarea/probarea unei contravenții;

Letonia

Codul administrativ⁴ – oferă posibilitatea agenților de constatare a contravenției să efectueze inspecții ale locurilor inaccesibile în contextul desfășurării procesului contravențional, cu acordul instanței, pentru depistarea obiectelor care pot contribui la examinarea cazului. În cazul inspecțiilor fără acordul instanței, cel târziu în ziua următoare, rezultatele inspecției trebuie prezentate instanței, care se expune asupra legalității desfășurării acestora.

Lituania

Codul cu privire la contravențiile administrative⁵ – prevede percheziția corporală, în scopul ridicării obiectelor care au servit la comiterea contravenției.

Totodată, agentul constatatator are dreptul la acces în încăperi și instituții pentru a solicita prezentarea obiectelor și documentelor care au servit la comiterea contravenției. Neconformarea persoanei de a prezenta aceste obiecte sau documente, se sancționează cu amendă.

Notă: Informația expusă supra, cu referire la practica internațională, a fost acumulată din sursele web (internet) și nu este confirmată prin poziția oficială a autorităților publice din țările respective.

Prin urmare, necătfînd la faptul că percheziția ca măsură a procedurii contravenționale este reglementată într-o formă sau alta în legislația mai multor țări, un aspect important este proporționalitatea aplicării acestei măsuri în procesul de constatare a contravențiilor, unde persistă riscul desfășurării percheziției în condițiile în care gravitatea faptei nu este pe măsura necesității aplicării acesteia.

¹ <https://www.advocate.ro/legea-contravențiilor-actualizata.pdf>

² https://www.gesetze-im-internet.de/englisch_owig/englisch_owig.html#p0431

³ <https://www.zakon.hr/z/52/Prekr%C5%A1ajni-zakon>

⁴ <https://likumi.lv/doc.php?id=89648>

⁵ <https://www.e-tar.lt/portal/en/legalAct/4ebe66c0262311e5bf92d6af3f6a2e8b/fRhVcDlxRa>

Dovada în acest sens sunt multiple Hotărâri CtEDO, în care sunt expuse derogările de la principiile fundamentale și încălcarea dreptului persoanei la viața privată și inviolabilitatea domiciliului și anume, în procesul de efectuare a perchezițiilor.

În Republica Moldova, în ultima perioadă de timp, se observă o tendință de contestare a acțiunilor agenților constatori a contravențiilor, în procesul de efectuare a percheziției în conformitate cu prevederile art. 428 și 429 Cod contravențional.

În susținerea celor relatate supra, vom face trimitere la cazul înregistrat la 16 august 2012, din care rezultă că agentul constator din cadrul Inspectoratului General de Poliție, mun. Chișinău, N.P., a întocmit un proces-verbal cu privire la contravenție în privința lui I.P. Prin decizia pe marginea procesului verbal, I.P. a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de articolul 242 alin. (2) (*Încălcarea regulilor de circulație rutieră soldată cu deteriorarea bunurilor materiale ori cu cauzarea de vătămări corporale ușoare*) din Codul contravențional și care în rezultat, a fost sancționat cu amendă contravențională în mărime de 50 unități convenționale, cu aplicarea a 6 puncte de penalizare. Decizia respectivă a fost atacată în instanțele ierarhic superioare, iar în contextul acestei proceduri, de către avocatul lui I.P. a fost solicitată înaintarea demersului privind excepția de neconstituționalitate, care la 25 iulie 2016 a fost remisă în adresa Curții Constituționale. În sesizarea cu privire la excepția de neconstituționalitate au fost vizate mai multe prevederi din Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218-XVI din 24 octombrie 2008 printre care:

- sintagma „*acumulate sau din materialele de investigație operativă*” din alineatul (1) al articolului 428 (*Temeiurile pentru efectuarea percheziției*);

- sintagma „*dacă există temeiuri de a efectua percheziția corporală sau ridicarea*” din alineatul (1) și sintagma „*procesul-verbal se încheie în cazul ridicării obiectelor și documentelor*” din alineatul (6) ale articolului 429 (*Percheziția corporală și ridicarea obiectelor și documentelor*);

Ulterior, la 6 septembrie 2016, prin decizia de inadmisibilitate a sesizării nr. 99g/2016⁶, privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din Codul Contravențional al Republicii Moldova, Curtea Constituțională a decis că sintagmele respective nu contravin prevederilor constituționale.

În concluzie, deși aceste sintagme nu contravin constituției, efectele aplicării lor abuzive în cadrul unui proces contravențional, în cazul respectiv „*încălcarea regulilor de circulație rutieră*”, pot atrage după sine violarea drepturilor omului, având în vedere gravitatea redusă a faptei.

Practica CtEDO relevă spețe în care se constată că efectuarea percheziției în cadrul procesului contravențional este o măsură procesuală neproportională riscului săvârșit, exemplu Hotărârea CtEDO Buck⁷ versus Germania din 28 aprilie 2005, nr. 41604/98 care invocă neproportionalitatea în contextul efectuării perchezițiilor, având în vedere faptul că pentru o încălcare a regulilor de circulație rutieră, persoana a fost percheziționată la domiciliu și oficiu, din care motive Curtea a constatat că a fost admisă o neconcordanța între gravitatea faptei și aplicarea măsurii procesuale de percheziționare a domiciliului, astfel fiind violate prevederile articolului 8 (Dreptul la respectarea vieții private și de familie).

În rezultatul efectuării prezentului studiu, a fost relevat faptul că perchezițiile contravenționale, care au o gravitate redusă conform prevederilor art. 10 CC, au fost efectuate în contextul documentării preponderent a încălcărilor ce vizează activitatea de întreprinzător, fără un temei probatoriu privind necesitatea percheziționării încăperilor, doar în baza invocării

⁶ <http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=368914>

⁷ <https://www.legal-tools.org/doc/5f362f/pdf/>

„deținerii unor informații operative”. Aceste acțiuni pot duce la constatarea violării dreptului la inviolabilității domiciliului analizând o situația specifică în care CtEDO s-a expus (Hotărârea Keegan contra Marii Britanii (*case of Keegan v. the United Kingdom Application no. 28867/03*)⁸ - în cazul respectiv a fost constată violarea domiciliului având în vedere faptul că poliția a efectuat o percheziție la domiciliul unei persoane, care nu avea nimic comun cu presupusele persoane bănuite de către polițiști, în săvârșirea infracțiunilor.

Curtea a constatat că polițiștii nu s-au documentat inițial și doar au presupus în baza informațiilor operative, fără a le verifica, că pe adresa respectivă se pot afla infractorii și bunurile rezultate din infracțiune.

După părerea instanței CtEDO, poliția a avut destule posibilități de a proba faptele rezultate din investigațiile operative, având în vedere că persoana vătămată locuia pe adresa respectivă mai mult de 6 luni, dar aceste măsuri n-au fost realizate. Concomitent, instanța de judecată care a eliberat mandatul de percheziție, la fel s-a bazat pe presupunerile polițiștilor și a autorizat percheziția. În concluzie CtEDO a Condamnat autoritățile pentru această neglijență.

În acest context, în Republica Moldova, cazul relevant ce demonstrează efectuarea percheziției ilegale este desfășurarea procedurii contravenționale înregistrate în REI - 2 al Inspectoratului Național de Investigație al IGP, cu nr. 500 din 11.09.2015. Astfel, în temeiul măsurilor investigativ-operative și bănuielilor agentului constator, la 30 octombrie 2015, Judecătoria Rîșcani în persoana judecătorului A.P., a admis demersul privind efectuarea percheziției a SRL „M.” de pe str. xxxxxxxx și SRL „F.” de pe str. xxxxxxxx din mun. Chișinău.

Ulterior, după efectuarea perchezițiilor, la 18.11.2015, factorii de decizie din cadrul întreprinderilor menționate supra, au depus recurs la Curtea de Apel privind contestarea acțiunilor angajaților poliției.

La rândul său Curtea de Apel a admis recursul, iar la 13 ianuarie 2016 a emis decizia prin care a casat încheierea Judecătoriei Rîșcani din 30 octombrie 2015 și a obligat Inspectoratul Național de Investigații al IGP, să restituie bunurile ridicate în cadrul percheziției.

În motivarea deciziei, instanța de recurs a făcut trimitere la hotărârea CtEDO Keegan contra Marii Britanii și a statuat că circumstanțele procesului contravențional, puteau fi verificate cu minime diligențe din partea organelor de poliție.

Astfel, ingerința solicitată pentru efectuarea percheziției nu corespunde principiului enunțat supra, respectiv, în cazul dat ingerința a depășit raportul rezonabil între mijloacele utilizate și scopul urmărit. Mai mult, Curtea de Apel a accentuat faptul că procurorul nu a menționat care anume ar fi împrejurările și circumstanțele care denotă clar și evident faptul că anume întreprinderile respective ar fi implicate în activitatea contravențională imputată, or, simpla considerație a agentului constator despre o bănuială rezonabilă, care nicidecum nu constituie în sine un temei pentru efectuarea percheziției.

În concluzie, se constată că în procesul de examinare și autorizare a perchezițiilor, legislația Republicii Moldova, care reglementează percheziția contravențională, este interpretată diferit de la caz la caz de către factorii de decizie.

În acest context, se impune ajustarea și reglementarea acestor norme juridice după criterii bine definite și unanim acceptate, care să stabilească prevederi clare care sunt circumstanțele în care se efectuează o percheziție contravențională. Aceste măsuri trebuie să vină în sprijinul autorităților în combaterea încălcărilor de lege, dar totodată să nu admită ingerințe neîntemeiate în viața persoanei și domiciliul acesteia.

⁸ <file:///D:/users/abelous/Downloads/001-76453.pdf>

CONCLUZII:

1. Documentarea superficială a cazurilor contravenționale. Aici se menționează despre acumularea insuficientă a probelor, argumentarea necorespunzătoare a necesității efectuării percheziției, sau invocarea faptelor contravenționale în baza presupunerilor;
2. Concentrarea reprezentanților organelor de constatare pe un anumit gen de contravenții. Autorizarea și efectuarea perchezițiilor în domeniul activității de întreprinzător este preferențial în acest sens, totodată, evidențiindu-se și cazuri de autorizare și efectuare a perchezițiilor la domiciliu, unități de transport și corporale, cu scopul investigării cazurilor de procurare, păstrare sau consum de droguri;
3. Efectuarea perchezițiilor și sancționarea în final a persoanelor fizice, cu toate că din start sunt invocate ilegalități admise de către persoanele juridice, fapt ce generează autorizarea percheziției;
4. Înregistrarea masivă a cazurilor cu privire la săvârșirea contravențiilor, în baza cărora se solicită ulterior instanței de judecată autorizarea percheziției în scopul acumulării probelor;
5. Examinarea „la pachet” de către judecătorul de instrucție a demersurilor privind autorizarea perchezițiilor în cadrul proceselor contravenționale. În cazul judecătorului O. I., se menționează despre emiterea a 27 încheieri de autorizare a perchezițiilor la data de 15.08.2014 și 22 încheieri la data de 15.06.2015;
6. Depunerea în adresa instanței de judecată a demersului privind legalizarea percheziției cu omiterea termenului de 24 ore din momentul efectuării acesteia. Depășirea termenului în mod repetat, dezvoltă ideea stabilirii unei practici de absolvire de răspundere contravențională pe fonul abuzurilor admise în acest sens;
7. Admiterea de către instanțele de judecată a demersurilor depuse neargumentat, lipsite de probe concludente referitoare la săvârșirea contravenției și autorizarea efectuării percheziției. Urmare acestor percheziții, se constată folosirea situației de serviciu de către organele de constatare, iar acest fapt poate fi demonstrat prin obținerea probatoriului nesemnificativ sau chiar neconfirmarea faptelor invocate inițial;
8. Lipsa evidenței procedurilor contravenționale și deciziilor adoptate în cadrul acestora. Unele dintre procesele contravenționale sunt remise către diferite instanțe, care la rândul lor administrează probele și adoptă decizii fără a informa organele care au inițiat și au desfășurat procesul contravențional. În astfel de cazuri, există riscul înlăturării probelor, și respectiv, influențării rezultatului procesului contravențional, sau chiar anulării acestuia, fapt ce poate genera comiterea actelor de corupție;
9. Admiterea de către organul de constatare a contravențiilor al IP Botanica a divergențelor dintre probele acumulate în procesul perchezițiilor și celor prezentate în instanța de judecată. Aici sunt constatate situații incerte referitoare la motivul nerecunoașterii de către agentul constatatator în calitate de corp delict a sumei totale de 18 763 lei, ridicată în cadrul percheziției, s-au, după caz, motivării necesității recunoașterii în acest sens doar a sumei de 970 lei, și respectiv, expunerii referitor la diferența de 17 793 lei;
10. Admiterea de către agentul constatatator din cadrul organului de poliție a examinării contravențiilor prevăzute de art. 293¹ alin. (5), care, de fapt, conform prevederilor art. 402 CC, sunt atribuite organelor de inspectare financiară/control financiar și organele fiscale ale Ministerului Finanțelor. În aceste circumstanțe, agentul constatatator din cadrul

- organului de poliție, contrar prevederilor art. 440 alin. (5) din CC, și-a asumat competențe care de fapt nu i-au fost atribuite prin lege;
11. Instituirea de către instanța de judecată a unei practici neuniforme în procesul examinării cauzelor contravenționale, la solicitarea organelor de constatare a contravențiilor, cu depășirea competențelor atribuite acestora;
 12. Abordarea în mod diferit de către judecătorii de instrucție a unei și aceiași fapte invocate drept contravenție. Unul dintre judecători refuză autorizarea percheziției considerând neîntemeiat demersul în acest sens, făcând referință la recunoașterea dreptului persoanei la respectarea inviolabilității domiciliului conform Convenției Europene pentru Drepturile Omului, precum și jurisprudența CtEDO. Alt judecător, consideră demersul întemeiat și aprobă percheziția, fără prezentarea de către organul de constatare a altor probe suplimentare;
 13. Inițierea de către organul de constatare a două proceduri contravenționale în baza unei fapte, cu scopul obținerii autorizației de efectuare a percheziției, care inițial fusese respinsă. Prima încheiere cu privire la refuzul autorizării percheziției n-a fost contestată conform procedurii de către organul de constatare la Curtea de Apel Chișinău, însă a fost inițiată o altă procedură contravențională în temeiul aceluși raport și care ulterior, a generat autorizarea percheziției.
 14. Dacă conform art.125 al. (1) Cod de procedură penală drept temei pentru efectuarea percheziției pe cauze penale este indicată și condiția că „prin alte procedee probatorii nu pot fi obținute probe”, conform prevederilor art. 428 Cod contravențional o asemenea condiție lipsește, deși contravențiile sunt fapte cu un grad de pericol social mai redus decât infracțiunea și condițiile de implicare ale agenților Statului în viața privată a persoanelor ar trebui să fie mult mai drastice decât în cazul infracțiunilor.